

Chr. Kinderdagverblijf • BSO • Gastouderbureau

de Boerderij

Veiligheidsbeleid & Gezondheid

Inhoudsopgave

Hoofdstukken

- 1 Inleiding
 - 1.1 Introductie

- 2 Missie en visie

- 3 Grote risico's
 - 3.1 Voorbeelden van grote risico's

- 4 Omgang met kleine risico's

- 5 Risico-inventaris

- 6 Thema's uitgelicht
 - 6.1 Grensoverschrijdend gedrag
 - 6.2 Vierogenprincipe
 - 6.3 Achterwacht regeling

- 7 EHBO regeling

- 8 Beleidscyclus
 - 8.1 beleidscyclus
 - 8.2 Plan van aanpak
 - 8.2.1 Welke maatregelen worden genomen?
 - 8.2.2 Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

- 9 Communicatie en afstemming intern en extern

1 inleiding

1.1 Introductie

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van kinderdagverblijf de Boerderij. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we binnen onze kinderopvang werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilige en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk bleek te zijn hebben we maatregelen opgesteld die zorgen voor verbetering.

De vaste (gezichten) medewerkers zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van hun eigen stamgroep en het waarborgen ervan, maar het management is eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet aangescherpt moet worden.

2 Missie en visie

Missie:

Wij zien het als onze missie om te zorgen dat we veilige kinderopvang aanbieden.

Wij vangen de kinderen dan ook op en een veilige en gezonde leefomgeving. Dit doen wij door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Visie:

Kinderdagverblijf de Boerderij staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel.

Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Doel:

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- *het bewustzijn van mogelijke risico's,
- *het voeren van een goed beleid op grote risico's,
- *het gesprek hierover aangaan met elkaar als team en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3 Grotere risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die binnen kinderdagverblijf de Boerderij kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar bijlagen in de ri & ge inventaris map waarin de complete risico-inventarisatie is opgenomen die geldt voor onbepaalde tijd, totdat er veranderingen plaatsvinden in de wet, ruimte-indeling, groepssamenstelling, verbouwing etc. Indien er veranderingen plaatsvinden zoals hierboven omschreven, zal er gekeken worden of de inventaris opnieuw uitgevoerd en of aangepast moet worden. Tijdens het team zullen we dit op de agenda actief houden, indien er actie punten uit komen, zullen deze per direct aangepast worden om zo een actief veiligheid en gezondheid beleid te hanteren.

We werken per stamgroep de grootste risico's uit en verdelen ze per categorie in.

3.1 Grote risico's voor de lammetjesgroep zijn:

➤ Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 *Vallen van hoogte of uit/ van meubilair binnen/ buiten*

Op de groep hebben we te maken met hoge vakken/ planken kasten waar de kinderen zelf bij kunnen komen en hebben we hoekjes met meubels erin. Maar ook de tafel en bijbehorende bank staat vrij in de ruimte. Dit laatste vormt op de groep wel een risico omdat ze hier vrij kunnen komen.

Maatregel:

Binnen

⇒ We leren de kinderen dat ze niet mogen klimmen in/op het meubilair.

(in de kasten, op het keukentje, in de vensterbank, tegen de box omhoog, door het raam van het speelhuisje en wees alert op de bank waar kinderen gevoed worden, als ze hier zelfstandig op gaan zitten)

⇒ We laten de kinderen niet alleen op de grote bank (bij de tafel) klimmen als ze vrij spelen. Als het wel gebeurt zeggen we tegen de kinderen dat het niet mag en nemen ze mee naar het speelgebied waar ze wel mogen gaan spelen. We kunnen ze hier een alternatief spel/ speelgoed aanbieden.

-We leren de kinderen dat ze alleen bij tafel gaan zitten als je een (gezamenlijke) activiteit gaat doen of wanneer de medewerker bewust een kind aan tafel zet.

⇒ De kinderen onder de 2 jaar zitten in de stoeltjes altijd vast in het tuigje, daarna kijken wat het beste bij een kind past. (los of in stoel)

-zijn de tuigjes te ruim, dan maak je hem op maat

-gaan kinderen staan in de stoel, dan een extra kussen in de stoel plaatsen

Buiten

⇒ Bij het buitenspelen leren we de kinderen dat ze veilig spelen met speelgoed e.d. doordat ze:

-op het rijdend materiaal, op hun billen moeten zitten.

-dat ze bij de picknick tafel moeten zitten en niet op de tafel mogen klimmen.

-niet in het hekwerk mogen klimmen.

⇒ Slaaphuisjes: sommige kinderen reiken direct naar je toe, waardoor ze uit het bedje kunnen vallen. Zorg daarom dat je lichaam voor het bedje is als je de deur opent. Of steek eerst je arm in het bed om het kind tegen te houden en dan de deur opent.

Risico:

2 *Verstikking*

Verstikking kent vele kanten en oorzaken voor kinderen. Wij hebben ons risico nu zo ingeschat dat het te maken heeft met het speelgoed en het juiste gebruik ervan. Op de groep hebben we immers te maken met een groot leeftijdsverschil en het gebruik van verschillend speelgoed.

Maatregel:

- ⇒ We houden rekening op de groep met de verschillende leeftijden en het daarbij passende speelgoed. We houden zoveel mogelijk rekening met aanschaf van speelgoed wat betreft kleine en lossen onderdelen.
- ⇒ We bieden de grotere kinderen risicovol speelgoed (*met toch kleine onderdeeltjes eraan; zoals puzzelknopjes, wasco, blokjes, touwtjes, kraaltjes etc.*) aan bij de grote tafel, de kleinere kinderen zullen we een alternatief speelgoed geven of achter het hek laten spelen.
- ⇒ Als er iets op de grond valt, leren we de kinderen om het direct op te pakken of indien kinderen vast zitten, pakken we het zelf van de grond, maar benoemen dat we het oppakken en waarom.

Risico:**3 Vergiftiging**

We hebben te maken met schoonmaken binnen de stamgroep, hierdoor zijn er altijd schoonmaakmiddelen aanwezig. Aangezien schoonmaakmiddelen erg gevaarlijk zijn, zeker voor kinderen zullen wij hier heel voorzichtig mee omgaan. We hebben de volgende afspraken gemaakt met elkaar:

Maatregel:

- ⇒ We hebben geen schoonmaakmiddelen op de groep in de kasten staan.
- ⇒ Afwasmiddel staat achter op het aanrecht opgeborgen, buiten handbereik van kinderen.
- ⇒ Schoonmaken overdag: *de schoonmaakmiddelen in een emmer meenemen en op de groep gebruiken, daarna direct weer in de schoonmaakkast terugzetten.*
- ⇒ Er zijn geen giftige planten aanwezig (binnen en buiten)

Risico:**4 Verbranding**

We gebruiken meerdere malen een waterkoker op de groep, deze wordt erg heet, daarom hebben we de volgende regels:

Maatregel:

- ⇒ Na gebruik gooien we het gekookte water eruit.
- ⇒ Trekken we altijd de stekker eruit en zetten de waterkoker buiten bereik van de kinderen, achter op het aanrecht.
- ⇒ De kinderen leren we dat ze niet bij het aanrecht mogen spelen.

Risico:**5 Botsen tegen of struikelen over speelmaterialen/ toestellen**

In de groep staan her en der speeltoestellen in het lokaal (boot, schommelstoel, huisje etc.) waar kinderen in spelen. Het gevaar is dat kinderen erin kunnen struikelen en of tegenaan kunnen vallen. Om toch te zorgen dat het veilig gebruikt wordt hebben we regels gemaakt.

Maatregel:

- ⇒ We leren de kinderen dat ze in de boot moeten zitten en niet op de randen mogen klimmen of zitten.
- ⇒ We laten voldoende speelruimte om het speeltoestel heen dat midden in het lokaal staat, zodat de kinderen er goed omheen kunnen lopen.

- ⇒ We leren de kinderen rustig te spelen in het toestel, niet te trekken aan- en te duwen tegen elkaar.
- ⇒ Op de speel/gym matten en kruiptunnel leren we de kinderen om de beurt te spelen, zodat ze minder tegen elkaar aan botsen.
- ⇒ We leren de kinderen om te rollen met een bal en niet te voetballen in de ruimte binnen.
- ⇒ We ruimen regelmatig tussendoor (per dagdeel) met de kinderen wat losliggend speelgoed op/ aan de kant leggen, zodat ze er niet overheen struikelen.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet tegen de schommelstoel mogen duwen en dat het pijn doet als hij tegen je aan komt. Ook dat de baby dan eruit gaat vallen en dat is niet leuk.

➤ Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 *Grensoverschrijdend gedrag*

De kinderen spelen in de kinderopvang in groepsverband, dus moeten ze al snel leren met zichzelf en anderen te spelen. Op de lammetjesgroep hebben we te maken met een enorm leeftijdsverschil en het leren begrijpen van regels en gedragingen. Het mooiste is dat de kinderen dit aanleren in een positieve sfeer en daarbij positieve gevoelens ervaren. De pedagogisch medewerkers ondersteunen en begeleiden de jonge kinderen in het hanteren van negatieve gevoelens zoals; *bijten, slaan, krabben, gooien, dingen afpakken e.d.* naar een positief alternatief zoals; *ga maar vragen...mag ik ook....*, nee! niet leuk, de leidster gaat samen praten en blijft benoemen wat wel moet zijn voorbeelden hiervan. Indien er toch ongewenst/ grensoverschrijdend gedrag wordt vertoont, zullen wij hier op de volgende wijze mee omgaan:

Maatregel:

⇒ *Knijpen, Krabben, Slaan en Bijten*

We zullen de kinderen aanleren/ vertellen dat dit niet mag. Kinderen vanaf 1.5 jaar leren begrijpen wat wel en niet mag, daarbij kun je laten zien wat het kind bijvoorbeeld heeft gedaan bij de ander en laat het kind ervaring opdoen in de emotie van het andere kind.

*Directe actie: kinderen onder de 1,5 jaar zullen we altijd blijven aanleren welk gedrag niet mag en blijven hier zeer alert op na een 1ste correctie om direct weer op de situatie in te spelen en ze door te blijven corrigeren goed gedrag aanleren. Indien het niet lukt met het corrigeren zullen we de kinderen apart laten spelen met eigen speelgoed, zodat ze even uit elkaars speelveld zijn. Er vanuit gaande dat het later weer goed zal gaan, maar blijf alert. Kinderen vanaf 1,5 jaar krijgen een 1ste waarschuwing met een positieve correctie/ idee aanreiken hoe het wel opgelost kan worden.

2^e keer het incident, dan direct aan tafel zetten en benoemen waarom het kind nu aan tafel moet zitten.

⇒ *Iets afpakken van een ander kind*

Sommige kindren willen graag samen spelen met elkaar, waar andere kinderen weer moeite hebben om samen te spelen en te delen.

*Directe actie: we helpen het kind om het terug te geven en te vragen, we helpen ze mee om te vragen....mag ik ook mee spelen, we leren ze ook dat als een kindje nee zegt; dat ze met iets anders moeten gaan spelen of dat ze moeten wachten tot de ander klaar is met spelen. Soms leent materiaal zich aan om juist aan te leren dat ze samen/ en of naast elkaar kunnen gaan spelen.

⇒ *Verwonden van een ander kind*

Soms gebeurt het in spel dat een ander kind iets doet/ pakt waardoor bijvoorbeeld een stuk speelgoed uitschiet en een ander verwond.

We zullen samen het ander kind troosten en verzorgen en uitleggen dat je een volgende keer voorzichter moet spelen.

*Directe actie: **alle kinderen** maar vooral kinderen onder de 1,5 jaar zullen we altijd blijven aanleren welk gedrag niet mag (afpakken) en blijven hier alert op om direct op de situatie in

te kunnen spelen en het in goede banen te leiden, zodat het jonge kind goed gedrag aanleert.

Maar indien het een incident is waar opzet in het spel en wat vaker bij dit kind gebeurt, zullen we overgaan op gedragscorrectie. *(dit zal bij de oudere kinderen het geval zijn, die besef hebben van goed en kwaad doen)*

*Directe actie: Kinderen vanaf 1,5 jaar krijgen een 1ste waarschuwing met een positieve correctie/ idee aanreiken hoe het wel opgelost kan worden.

2^e keer het incident, dan direct aan tafel zetten en benoemen waarom het kind nu aan tafel moet zitten.

Alle kinderen die een correctie hebben gehad en aan tafel moeten zitten omdat ze grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond, worden aan tafel gezet, zodat ze even uit het groepsmoment zijn. Na een poosje zal de pedagogisch medewerker met het kind in gesprek gaan en benoemen wat niet mag en hoe het wel zou moeten. (moeilijkheidsgraad van gesprek is afhankelijk van de leeftijd en het begrijpen

Risico:

2 Kindermishandeling

Kinderen die op de opvang komen hebben te maken met meerdere volwassenen en kinderen in hun omgeving. De meeste kinderen kunnen makkelijk schakelen tussen al deze personen, maar sommige kinderen hebben hier moeite mee wat overigens ook heel normaal is voor een korte periode. Als het kind eenmaal gewent is aan de situatie- en personen, dan geeft het vaak geen problemen meer en voelt het kind zich op zijn/haar gemak binnen de kinderopvang. Soms kan het een geval zijn dat het niet beter wordt met een kind maar juist verergerd. In dit geval zullen wij heel direct handelen. Het handelen gebeurt altijd vanuit het vaste team op de stamgroep. De kindmentor zal hierbij in gesprek gaan met de betreffende ouders en zorgen bespreekbaar maken.

Maatregel: **Als de pedagogisch medewerkers de volgende zorgelijke signalen herhaaldelijk op pikt bij een kind.*

- ⇒ Kind is bang- en of vertoont heel ander gedrag als de ouder(s) in de buurt zijn
- ⇒ Bij het optillen houdt het kind zich opvallend stijf of bevriest het bij (elk) lichamelijke aanraking
- ⇒ De ouder troost het kind niet, klaagt voortdurend over het kind en toont weinig interesse in het kind.
- ⇒ Plotselinge gedragsverandering gedurende de dag (angstig, boos/agressief, nerveus, geen emoties wanneer het normaal zou zijn, voedingsproblematiek en veel spugen, lusteloosheid, slaapstoornis en erg vermoeid
- ⇒ Blauwe plekken, wonden, breuken en of littekens
- ⇒ Slechte hygiëne, regelmatig ernstige luierslag, telkens onvoldoende kleding, en onvoldoende zorg en traag herstel bij ziekte met herhaaldelijk ziekenhuisopname

Indien nodig zal de kindmentor indien deze zich niet gehoord voelt bij de ouders in overleg gaan met een betreffende organisatie om advies in te winnen. Indien deze stap ondernomen wordt, zal er overgegaan worden naar het protocol kindermishandeling.

Risico:

3 Ontruiming en brand

Binnen ons kinderdagverblijf gebruiken we veel apparatuur met stroom, waardoor er kortsluiting- en brand kan ontstaan. Natuurlijk zijn er nog meer factoren die brand kunnen

veroorzaken, we proberen hier alert op te blijven. Indien er brand komt binnen ons kinderdagverblijf zullen we de kinderen leren om te gaan met de situatie

Maatregel:

- ⇒ De pedagogisch medewerker zal (*in de week van het luchtalarm*) droog met de kinderen (*gedurende de week*) het brandlied zingen, **dit kan ook samen met de handpop Puk**
- ⇒ Op de groep zullen we in dezelfde week het brandalarm gaan testen, zodat de kinderen bekend raken met het geluid. En op deze manier weten wij of het systeem het doet op het moment zelf. (*noteer in de brandmap dat je gestest hebt*)
- ⇒ Op de groep zullen ze 2x per jaar een ontruimingsoefening houden
- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze niet bij stroom apparatuur/ de kabels moeten spelen, dat ze niet in de buurt van stopkontakten mogen spelen-en of met voorwerpen erin willen steken
- ⇒ Blijf de kinderen alert maken op dingen die gevaar op leveren en ze te behoeden voor ernstige situaties

➤ **Gezondheid**

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 *Ziekte door overdracht van ziektekiemen*

We proberen zo hygienisch mogelijk te werken binnen de kinderopvang en alert te zijn op het schoonhouden van de leef- en speelruimte. Zodat kinderen in een gezonde leefomgeving kunnen spelen en verblijven.

Maatregel:

*Bacterie verspreiding

- ⇒ We leren de kinderen te hoesten met hun hand voor de mond.
- ⇒ Als een kind een snottebel heeft zullen we dit schoonmaken, de ouders kinderen leren we te vragen om een zakdoek- en of te helpen met snuiten.
- ⇒ We leren de kinderen tijdens het poetslied om hun eigen washand te gebruiken, daarna aan de juf te geven.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze met hun eigen vork moeten eten en niet aan die van een ander kind mogen komen.
- ⇒ We zullen de kinderen leren afhankelijk van de leeftijd om het speelgoed niet in de mond te nemen. Als de leeftijd nog jong is, zullen wij het speelgoed aan het einde van de dag schoonmaken.
- ⇒ We leren de kinderen om tijdens het verschoonmoment niet met de handen bij het vieze lichaamsdeel te zitten en of de luier vast te pakken.

Risico:

2 *Ziekte door vervuiling binnenruimte*

*Onderhouden van schoonmaak leef- en speelruimte

Maatregel:

- ⇒ Doormiddel van een schoonmaakrooster zullen we trachten om de leef- en speelruimte schoon te houden van vuil.
- ⇒ Als we schoonmaken op de groep en er verblijven kinderen in de groep zullen we altijd ventileren
- ⇒ Speelgoed gaat regelmatig in de wasmachine, speelgoed wat er niet in kan wordt handmatig gewassen. (voorkom je huisstofmijt)
- ⇒ We gebruiken kindvriendelijke lijm, zodat ze niet met giftige stoffen in aanraking komen. We leren de kinderen ook dat ze lijm niet in de mond mogen stoppen.

Risico:

3 *Buitenmilieuverontreiniging*

In de kinderopvang staat buiten spelen en buiten zijn centraal. Dit omdat de buitenlucht gezond is voor iedereen, zowel groot als klein. We zitten op een locatie wat toch veel industrie in nabije omgeving heeft, dus altijd iets om alert op te blijven. Maar er blijven ook minder gevaarlijke categorieën over, maar waar een kind wel ziek van kan worden, denk bijvoorbeeld aan de natuur, pollen, geuren, planten, uitwerpselen van dieren maar ook zon gebruik etc.

Maatregel:

- ⇒ Een kind dat allergie heeft voor gras/planten pollen, stuifmeel en of bomen, de pedagogisch medewerker weet dit van de kinderen (vermeldt in het dit-ben-ik boek) en weet in ernstige gevallen hoe ze moeten handelen.
- ⇒ De zandtafel heeft een afdekdeksel zodat aan het eind van het gebruik de deksel erop gaat, zodat de kinderen in een schone zandtafel kunnen spelen.
- ⇒ Kinderen die spelen spelen in de zon- *die een zonneallergie hebben*, zullen we mijden uit de velle zon (uren) en alle kinderen smeren we meerdere malen per dag in. Kinderen waarvan we weten dat ze niet goed tegen de zon kunnen zullen we voorzien van een hoofddeksel.
- ⇒ We leren de oudere kinderen dat als we buiten eten en drinken, ze bij elk hapje en slokje eerts moeten kijken of er een wesp e.d. op zit. Bij alle kinderen houdt de leidster toezicht tijdens de maaltijd, zeker de jongste kinderen.

Risico:**4 Medisch handelen**

Soms hebben kinderen te maken met medische handelingen op het kinderdagverblijf. Soms zijn het gewoon 'medicijnen' uit een drogisterij en zal er niet veel mee kunnen gebeuren, daarom kunnen wij deze middelen ook gewoon toestaan tijdens het verblijf bij de Boerderij. Maar het geval dat medicatie door een huis-arts wordt voorgeschreven vraagt om uiterste zorg en alertheid bij het toedienen.

Maatregel:

- ⇒ Zorg dat de medicijnverklaring is ingevuld voor gebruik, anders toedienen niet toegestaan.
- ⇒ Het midicijn moet thuis voor het eerst gebruikt zijn voordat wij het op de Boerderij toedienen. Dit dient gevraagd te zijn bij de overdracht.
- ⇒ Let altijd op de gebruiksdatum van het te geven medicijn, zodat we geen bedorven medicatie aan kinderen geven.
- ⇒ Gebruik bij het aanbrenge van zalf- en of creme altijd een handschoen en was de handen, dit om ziektekiemen en eventuele besmetting te voorkomen.

3.2 Grote risico's voor de schaapjesgroep zijn:

➤ Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 *Vallen van hoogte of uit/ van meubilair binnen/ buiten*

Op de groep hebben we te maken met zitmeubilair, hoekjes waar speelmeubels staan, hoge en lage kasten voorzien van vakken en planken, waar de kinderen zelf bij kunnen komen. Dit laatste vormt op de groep wel een risico omdat ze hier vrij gebruik van mogen maken.

Maatregel:

Binnen

- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet mogen klimmen in/op het meubilair.
(*in de kasten, op het keukentje, in de vensterbank gang etc.*)
- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet op de poefkussens mogen gaan staan, maar er alleen op mogen zitten als we in de kring gaan.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze in de lees- themahoek alleen op de lage bankjes mogen zitten en er niet op te gaan staan.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet mogen klimmen of zitten op de lage kasten en zijn hier zeer alert op.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze alleen bij tafel gaan zitten als je een activiteit gaat doen of wanneer de medewerker bewust een kind aan tafel zet.
- ⇒ Indien de groep samen is of veel jonge kinderen:
De kinderen onder de 2 jaar zitten in de stoeltjes altijd vast in het tuigje, daarna kijken wat het beste bij een kind past. (los of in stoel)
-zijn de tuigjes te ruim, dan maak je hem op maat
-gaan kinderen staan in de stoel, dan een extra kussen in de stoel plaatsen

Buiten

- ⇒ Bij het buitenspelen leren we de kinderen dat ze veilig spelen met speelgoed e.d. doordat ze:
 - op het rijdend materiaal, op hun billen moeten zitten.
 - dat ze bij de picknick tafel moeten zitten en niet op de tafel mogen klimmen.
 - niet in het hekwerk mogen klimmen.
 - op speeltoestellen moeten ze zich altijd vast houden
 - we leren kinderen rustig te fietsen en rekening te houden met de andere spelende kinderen.

Risico:

2 *Verstikking of het in neus stoppen van kleine dingen*

Verstikking kent vele kanten en oorzaken voor kinderen. Wij hebben op onze groep te maken met speelgoed waar vaak losse onderdelen bij zitten of juist kleine onderdelen om de fijne motoriek te stimuleren, hier moet je als pedagogisch medewerker alert op zijn dat het speelgoed/ materiaal op een juiste manier gebruikt wordt.

Maatregel:

- ⇒ We leren de kinderen dat ze risicovol speelgoed (*met kleine onderdeeljes eraan; zoals knopjes, ballen, blokjes, touwtjes, kraaltjes etc.*) bij de grote tafel mogen gebruiken

- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze het speelgoed moeten gebruiken zoals het bedoelt is om te gebruiken en er alert op te zijn dat er geen onderdelen in de neus e.d. gestopt worden. Indien dit toch op een onbewaakt moment gebeurt, zullen we de kinderen nadrukkelijk vertellen dat dit erg gevaarlijk is en niet meer mogen doen.
- ⇒ We leren de kinderen ook dat ze moeten vragen of ze met een bepaald stuk speelgoed mogen spelen wat hogerop in de kast staat. *Hoger in de kast staat het risicivol speelgoed, zodat niet alle kinderen er zomaar bij kunnen komen.*
- ⇒ Als er iets op de grond valt, leren we de kinderen om het direct op te pakken
- ⇒ We houden rekening op de groep met de verschillende leeftijden en het daarbij passende speelgoed. We houden zoveel mogelijk rekening met aanschaf van speelgoed wat betreft kleine en lossen onderdelen.

Risico:**3 Vergiftiging**

We hebben te maken met schoonmaken binnen de stamgroep, hierdoor zijn er altijd schoonmaakmiddelen aanwezig. Aangezien schoonmaakmiddelen erg gevaarlijk zijn, zeker voor kinderen zullen wij hier heel voorzichtig mee omgaan. We hebben de volgende afspraken gemaakt met elkaar:

Maatregel:

- ⇒ We hebben geen schoonmaakmiddelen op de groep in de kasten staan.
- ⇒ Afwasmiddel staat achter op het aanrecht opgeborgen, buiten handbereik van kinderen.
- ⇒ Schoonmaken overdag: *de schoonmaakmiddelen in een emmer meenemen en op de groep gebruiken, daarna direct weer in de schoonmaakkast terugzetten.*
- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet bij het aanrecht mogen spelen, zodat ze niet bij schoonmaakmiddelen kunnen komen.
- ⇒ We hebben binnen onze stamgroep geen giftige planten, maar gebruiken ter decoratie kunstplanten
- ⇒ Buiten hebben we verschillende soorten beplanting en struiken buiten het hekwerk staan, hier zitten soms ook zwarte besjes aan.
 - We leren de kinderen dat ze niet door het hek bij de beplanting mogen komen,
 - We vertellen dat de besjes vies (giftig kunnen) zijn en dat ze daar buikpijn van kunnen krijgen als je ze op eet.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze op sommige momenten niet op het gras mogen spelen, als er bijvoorbeeld kunstmest of kalk is gestrooid.
 - We zetten dan het speeltoestel van het gras af zodat er toch mee gespeeld kan worden op een andere plek.
 - we leren de kinderen dat het niet goed is om dit in de mond te stoppen en hier aan te zitten dat je er ziek van kan worden.
 - indien er wel van gegeten- en of aan gegeten is in een onbewaakt moment, dan de kinderen leren direct de handen te wassen met zeep of een beker water te drinken.

Risico:**4 Verbranding**

We gebruiken meerdere malen een waterkoker op de groep, deze wordt erg heet. Op deze stamgroep gebruiken we ook weleens een kookplaatje, deze is erg heet en geeft lang na warmte. Dit zijn voor ons wel grote risico's, daarom hanteren we de volgende regels:

Maatregel:

- ⇒ Na het gebruik van de waterkoker gooien we het gekookte water eruit.
- ⇒ Zetten de waterkoker buiten bereik van de kinderen, achter op het aanrecht.
- ⇒ De kinderen leren we dat ze niet bij het aanrecht mogen spelen.
- ⇒ Dat ze niet aan de kabels mogen trekken van elektrisch apparaat.
- ⇒ Als we de kookplaat hebben gebruikt
 - trekken we na gebruik de stekker eruit
 - plaatsen de kookplaat in het hoekje achter op het aanrecht
 - houden we toezicht op het aanrecht
 - leren we de kinderen niet bij het aanrecht te komen

Risico:**5 Struikelen in de bergruimte/entree/gang**

In de gang staan alle kindtassen op de grond en hangen de kinderjassen aan de kinderkapstok. Om de hoek hangen de leidsterjassen en hun tassen aan de hoge kapstok. In deze ruimte kunnen de kinderen vrij komen.

Er zijn volgens ons 2 uitspringende gevaren:

*Doordat de tassen en jassen van de medewerkers hier hangen, bestaat het gevaar dat een kind in de jas of tas sigaretten of medicatie e.d. te pakken kan krijgen en deze zal opeten.

*Doordat de tassen op de grond staan bestaat het gevaar dat kinderen in de tas hemsels kunnen blijven hangen en hierdoor struikelen en val komen.

Om toch te zorgen dat het veilig gebruikt wordt hebben we regels gemaakt.

Maatregel:

- ⇒ We hanteren de regel dat de jaszakken van medewerkers leeg moeten zijn als deze aan de kapstok hangt
- ⇒ We hanteren de regel dat de tas van de medewerker in het medewerkerstoilet of boven in de pauze ruimte kast wordt gezet.

- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet in de gang mogen komen als ze niet naar het toilet moeten.
- ⇒ We zetten de tassen tegen de muur met de hengsels naar de muurkant, zodat er voldoende ruimte blijft om er langs te kunnen lopen.
- ⇒ We leren de kinderen rustig te lopen in de gang, niet te trekken aan elkaar of elkaar te duwen.
- ⇒ We leren de kinderen als we gaan buiten spelen dat ze netjes bij hun tas moeten gaan zitten, totdat we allemaal klaar zijn en gezamenlijk naar buiten gaan.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze geen speelgoed mee mogen nemen in deze ruimte, zodat ze er niet over kunnen struikelen.

➤ Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 Grensoverschrijdend gedrag

De kinderen spelen in de kinderopvang in groepsverband, dus moeten ze al snel leren met zichzelf en anderen te spelen. Het mooiste is dat dit in een positieve sfeer gebeurt en daarbij positieve gevoelens ervaren. De pedagogisch medewerkers ondersteunen en begeleiden de kinderen in het hanteren van negatieve gevoelens zoals; pesten, kleineren, agressie en geweld naar een positief alternatief zoals; praten met elkaar, zeg wat je niet leuk vind, stop hou op anders doe ik niet meer mee zijn voorbeelden hiervan. Indien er toch ongewenst/ grensoverschrijdend gedrag wordt vertoont, zullen wij hier op de volgende wijze mee omgaan:

Maatregel:

⇒ Extreem boos en fysiek geweld

We zullen deze kinderen intensief helpen bij het oplossen van conflicten onderling en het naar een positieve oplossing leiden. We zullen ze aanleren om met elkaar te praten als het anders gaat dan dat ze willen. Indien geweld wordt gebruikt dan overgaan op actie.

*Directe actie: 1ste keer een waarschuwing met een positieve correctie/ idee aanreiken hoe het wel opgelost kan worden.

2^e keer het incident, dan direct aan tafel zetten en benoemen waarom het kind nu aan tafel moet zitten.

⇒ Knijpen, krabben, slaan- en of schoppen

We zullen de kinderen leren/ vertellen dat dit niet mag. Laat zien wat het kind bijvoorbeeld heeft gedaan bij de ander en laat het kind ervaren dat het andere kind verdrietig is.

*Directe actie: 1ste keer een waarschuwing met een positieve correctie/ idee aanreiken hoe het wel opgelost kan worden.

2^e keer het incident, dan direct aan tafel zetten en benoemen waarom het kind nu aan tafel moet zitten.

⇒ Bijten

Laat kort merken dat dit niet mag, dat het niet aardig is om te bijten.

*Directe actie: Zet het kind direct bij de tafel, zodat het even uit de groep/ situatie is en vertel waarom. Laat het bijtende kind bijvoorbeeld zien wat het heeft gedaan bij het andere kind en zo ervaren dat het andere kind verdrietig is om wat hij/zij heeft gedaan.

⇒ Pesten van andere kinderen

Soms zijn er kinderen die niet samen kunnen spelen met een bepaald kind of meerdere kinderen. Het kind zoekt voortdurend de confrontatie met deze kinderen op door ze uit te dagen en te zoeken naar de gewenste (boze) reactie. Sommige kinderen kunnen het op een stiekeme manier doen en anderen doen het gewoon openlijk. Tijdens het vrij spel van kinderen zijn wij altijd een meekijkend oog en als we dit constateren gaan we over op actie:

*Directe actie: 1ste keer een waarschuwing met een positieve correctie/ idee aanreiken hoe je toch samen kunt spelen of toch beter je eigen speelplekje kunt opzoeken.

2^e keer het pest incident, dan direct aan tafel zetten en benoemen waarom het kind nu aan tafel moet zitten.

⇒ Iets afpakken van een ander kind

Sommige kinderen willen graag samen spelen met elkaar, waar andere kinderen weer moeite hebben om samen te spelen en te delen.

*Directe actie: we helpen het kind om het terug te geven en te vragen of het er ook mee mag spelen, zo niet... dat ze dan moeten wachten tot de ander klaar is met spelen.

Soms leent materiaal zich juist aan om te leren dat ze samen/ en of naast elkaar kunnen gaan spelen.

⇒ *Verwonden van een ander kind*

Soms gebeurt het in spel dat een ander kind iets doet/ pakt waardoor het bijvoorbeeld uitschiet en een ander verwond. We zullen samen het ander kind troosten en verzorgen en uitleggen dat je een volgende keer voorzichter moet spelen.

Maar indien het een incident is waar opzet in het spel is zullen we overgaan op gedragscorrectie.

*Directe actie: Zet het kind direct aan de tafel en laat kort merken dat dit niet mag, dat het niet aardig is om iemand anders pijn te doen en of te verwonden.

Alle kinderen die een correctie hebben gehad en aan tafel moeten zitten omdat ze grensoverschrijdend gedrag hebben vertoond, worden aan tafel gezet, zodat ze even uit het groepsmoment zijn. Na een poosje zal de pedagogisch medewerker met het kind in gesprek gaan en benoemen wat niet mag en hoe het wel zou moeten. (moeilijkheidsgraad van gesprek is afhankelijk van de leeftijd en het begrijpen

Indien er toch voortdurend ongewenst gedrag optreedt en het kind blijft over de grens gaan, dan zullen wij 1 op 1 toezicht gaan onvoeren, dat betekent dat er een extra medewerker ingezet wordt om dit negatieve gedrag de kop in te drukken en het om te etten naar spositief en vriendelijk speelgedrag.

Risico:

2 Kindermishandeling

Kinderen die op de opvang komen hebben te maken met meerdere volwassenen en kinderen in hun omgeving. De meeste kinderen kunnen makkelijk schakelen tussen al deze personen, maar sommige kinderen hebben hier moeite mee wat overigens ook heel normaal is voor een korte periode. Als het kind eenmaal gewent is aan de situatie- en personen, dan geeft het vaak geen problemen meer en voelt het kind zich op zijn/haar gemak binnen de kinderopvang. Soms kan het een geval zijn dat het niet beter wordt met een kind maar juist verergerd. In dit geval zullen wij heel direct handelen. Het handelen gebeurt altijd vanuit het vaste team op de stamgroep. De kindmentor zal hierbij in gesprek gaan met de betreffende ouders en zorgen bespreekbaar maken.

Maatregel: **Als de pedagogisch medewerkers de volgende zorgelijke signalen herhaaldelijk op pikt bij een kind.*

- ⇒ Kind is bang- en of vertoont heel ander gedrag als de ouder(s) in de buurt zijn.
- ⇒ Bij het optillen houdt het kind zich opvallend stijf of bevriest het bij (elk) lichamelijke aanraking.
- ⇒ Achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele en/ of cognitieve ontwikkeling.
- ⇒ Niet zindelijk op leeftijd waarvan men het verwacht.
- ⇒ De ouder troost het kind niet bij huilen, klaagt voortdurend over het kind en toont weinig interesse in het kind.

- ⇒ Het kind zelf vertoont totale onderwerping aan wensen van ouder en sterk afhankelijk gedrag te opzichte van de ouder.
- ⇒ Het kind niet geliefd is onder andere kinderen, speelt veel alleen en in eigen fantasiewereld en sluit zich af.
- ⇒ Plotselinge gedragsverandering gedurende de dag (angstig, boos/agressief, nerveus, geen emoties wanneer het normaal zou zijn, eetstoornis, lusteloosheid en erg vermoeid gedurende de dag.
- ⇒ Het hebben van blauwe plekken, vaak verwondingen, breuken en of littekens
- ⇒ Slechte hygiene, telkens onvoldoende kleding
- ⇒ Onvoldoende zorg (zoas huisarts) en traag herstel bij ziekte door onvoldoende zorg, met als gevolg herhaaldelijk ziekenhuisopname.
- ⇒ Lichamelijke pijn die aanhoudt aan het onderlichaam en of pijn tijdens het plassen, voortdurend pijn/jeuk bij geslachtsorganen.

Indien nodig zal de kindmentor indien deze zich niet gehoord voelt bij de ouders in overleg gaan met een betreffende organisatie om advies in te winnen. Indien deze stap ondernomen wordt, zal er overgegaan worden naar het protocol kindermishandeling.

Risico:

3 Ontruiming en brand

Binnen ons kinderdagverblijf gebruiken we veel apparatuur met stroom, waardoor er kortsluiting- en brand kan ontstaan. Natuurlijk zijn er nog meer factoren die brand kunnen veroorzaken, we proberen hier alert op te blijven. Indien er brand komt binnen ons kinderdagverblijf zullen we de kinderen leren om te gaan met de situatie

Maatregel:

- ⇒ De pedagogisch medewerker zal (*in de week van het luchtalarm*) droog met de kinderen (*gedurende de week*) het brandlied zingen, hierbij pakt ze de vlag en zal de medewerker samen met de kinderen bespreken (*spelend uitvoeren*) welke stappen er genomen gaan worden als er brand ontstaat.
- ⇒ Op de groep zullen we in dezelfde week het brandalarm gaan testen, zodat de kinderen bekend raken met het geluid. En op deze manier weten wij of het systeem het doet op het moment zelf. (*noteer in de brandmap dat je gestest hebt*)
- ⇒ Op de groep zullen ze 2x per jaar een ontruimingsoefening houden
- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze niet bij stroom apparatuur/ de kabels moeten spelen, dat ze niet in de buurt van stopkontakten mogen spelen-en of met voorwerpen erin willen steken
- ⇒ Blijf de kinderen alert maken op dingen die gevaar op leveren en ze te behoeden voor ernstige situaties

➤ **Gezondheid**

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 Ziekte door overdracht van ziektekiemen

We proberen zo hygienisch mogelijk te werken binnen de kinderopvang en alert te zijn op het schoonhouden van de leef- en speelruimte. Zodat kinderen in een gezonde leefomgeving kunnen spelen en verblijven.

Maatregel:

*Bacterie verspreiding

- ⇒ We leren de kinderen te hoesten met hun hand voor de mond of in de mouw van de trui.
- ⇒ Als een kind een snottebel heeft zullen we dit schoonmaken, de kinderen leren we te vragen om een zakdoek- en of te helpen met snuiten.
- ⇒ We leren de kinderen tijdens het poetslied om hun eigen washand te gebruiken, daarna aan de juf te geven en dat het niet fris is om de washand van een ander kind te pakken en te gebruiken.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze met hun eigen vork moeten eten en drinken, uit eigen beker moeten drinken en niet van een ander kind mogen gebruiken.
- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze na het plassen altijd handen moeten wassen met zeep.
- ⇒ We leren de kinderen om niet met de handen bij/ aan een lichaamsdeel te zitten en of de vieze luier vast te pakken.

Risico:

2 Ziekte door vervuiling binnenruimte

*Onderhouden van schoonmaak leef- en speelruimte

Maatregel:

- ⇒ Doormiddel van een schoonmaakrooster zullen we trachten om de leef- en speelruimte schoon te houden van vuil.
- ⇒ Als we schoonmaken op de groep en er verblijven kinderen in de groep zullen we altijd ventileren
- ⇒ Speelgoed gaat regelmatig in de wasmachine, speelgoed wat er niet in kan wordt handmatig gewassen. (voorkom je huisstofmijt)
- ⇒ We gebruiken kindvriendelijke lijm en verfsoorten, zodat ze niet met giftige stoffen in aanraking komen. We leren de kinderen ook dat ze lijm niet in de mond mogen stoppen.

Risico:

3 Buitenmilieuverontreiniging

In de kinderopvang staat buiten spelen en buiten zijn centraal. Dit omdat de buitenlucht gezond is voor iedereen, zowel groot als klein. We zitten op een locatie wat toch veel industrie in nabije omgeving heeft, dus altijd iets om alert op te blijven. Maar er blijven ook minder gevaarlijke categorieën over, maar waar een kind wel ziek van kan worden, denk bijvoorbeeld aan de natuur, pollen, geuren, planten, uitwerpselen van dieren maar ook zon gebruik etc.

Maatregel:

- ⇒ Een kind dat allergie heeft voor gras/planten pollen, stuifmeel en of bomen, de pedagogisch medewerker weet dit van de kinderen (vermeldt in het dit-ben-ik boek) en weet in ernstige gevallen hoe ze moeten handelen.
- ⇒ De zandtafel heeft een afdekdekeil zodat aan het eind van het gebruik deze er overheen spannen, zodat dieren geen toegang hebben en de kinderen in een schone zandtafel kunnen spelen. Elka jaar komt er nieuw zand in de zandtafel, rond het begin van het voorjaar.
- ⇒ Kinderen die spelen in de zon- *die een zonneallergie hebben*, zullen we mijden uit de velle zon (uren) en alle kinderen smeren we meerdere malen per dag in. Kinderen waarvan we weten dat ze niet goed tegen de zon kunnen zullen we voorzien van een hoofddekseel.
- ⇒ We leren de oudere kinderen dat als we buiten eten en drinken, ze bij elk hapje en slokje eerts moeten kijken of er een wesp e.d. op zit. Bij alle kinderen houdt de leidster toezicht tijdens de maaltijd, zeker de jongste kinderen.
- ⇒ Indien er tijdens het buitenspelen een rare (*niet te kunnen plaatsende geur*) wordt ontdekt, ga dan direct met de kinderen naar binnen en bekijk of er een amber-alert uitgegeven is of nieuws te vinden is over de regio.
- ⇒ Indien er een amber-alert uitgegeven wordt, verspreidt dit dan onmiddellijk binnen de kinderopvang en bso en stel Geert (kantoor) op de hoogte. Dit gebeurt ook andersom. Handel naar het bericht uit amber-alert.

Risico:**4 Medisch handelen**

Soms hebben kinderen te maken met medische handelingen op het kinderdagverblijf. Soms zijn het gewoon 'medicijnen' uit een drogisterij en zal er niet veel mee kunnen gebeuren, daarom kunnen wij deze middelen ook gewoon toestaan tijdens het verblijf bij de Boerderij. Maar het geval dat medicatie door een huis-arts wordt voorgeschreven vraagt om uiterste zorg en alertheid bij het toedienen.

Maatregel:

- ⇒ Zorg dat de medicijnverklaring is ingevuld voor gebruik, anders toedienen niet toegestaan.
- ⇒ Het medicijn moet thuis voor het eerst gebruikt zijn voordat wij het op de Boerderij toedienen. Dit dient gevraagd te zijn bij de overdracht.
- ⇒ Let altijd op de gebruiksdatum van het te geven medicijn, zodat we geen bedorven medicatie aan kinderen geven.
- ⇒ Gebruik bij het aanbrengen van zalf- en of creme altijd een handschoen en was de handen, dit om ziektekiemen en eventuele besmetting te voorkomen.
- ⇒ Als een kind zich verwondt heeft *of meerdere kinderen tegelijk*, zorg dan dat je de wond/snee e.d. direct afdekt en verbind, zodat er geen bloed/ vocht menging kan plaats vinden.

3.3 Grote risico's voor de bokjesgroep zijn:

➤ Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 *gebruik van de werkbank, materialen en gereedschappen*

Op onze bso hechten we veel waarde aan de fysieke veiligheid van kinderen, maar we weten ook dat voor een goede ontwikkeling (kleine) risico's en uitdagingen noodzakelijk zijn. De pedagogische medewerker geeft kinderen daarom de ruimte om te leren van hun ervaringen en letten daarbij goed op waar een kind wel of niet zelfstandig toe in staat is.

Maatregel:

⇒ We zullen de kinderen leren dat ze het gereedschap moeten gebruiken zoals het bedoeld is om te gebruiken

-voor het gebruik benoemen we duidelijk wat niet mag tijdens het gebruik van de werkbank en het materiaal en gereedschap.

-de medewerker is hier zeer alert op en houdt altijd toezicht op de werkbank.

Indien er toch op een onbewaakt moment gevaarlijk wordt gedaan met gereedschap, dit wil zeggen:

*zwaaien met hamer in het rond

*naar elkaar uithalen met een zaag of hamer

*gooien met spijker, hout e.d.

zullen we de kinderen nadrukkelijk vertellen dat dit erg gevaarlijk is en vertellen dat ze er vandaag niet meer mee mogen werken.

⇒ We leren de kinderen ook dat ze moeten vragen of ze met de werkbank mogen werken en het materiaal mogen gebruiken

-zo kan de medewerker bepalen welke activiteit er gedaan wordt deze dag (figuuragen, of ruw hout bewerken e.d.)

-weet ze hoeveel kinderen er bij de werkbank aanwezig zijn

-en welke materialen er bij de werkbank gebruikt worden en welke risico's er die dag kunnen zijn

⇒ Als er iets op de grond valt, leren we de kinderen om het direct op te pakken, zoals spijkers e.d.

⇒ We houden rekening op de groep met de verschillende leeftijden en het daarbij passende werk.

-We houden zoveel mogelijk rekening met aanschaf van materiaal dat geschikt is voor alle kinderen

-we leren de jongere kinderen om hulp te vragen als iets niet lukt of als ze het spannend vinden.

Risico:

2 *Vallen van hoogte of uit/ van speeltoestel*

Op deze stamgroep hebben we te maken met hoge en lage kasten voorzien van vakken en planken, waar de kinderen zelf bij kunnen komen. Voor bso kinderen is de neiging groot om ergens in of op te klimmen om ergens 'net' bij te kunnen. Ook hebben we in de binnenruimte meerdere bovenverdiepingen die afgerasterd zijn met hekwerk. Ook buiten

staan speeltoestellen, die kunnen uitnodigen tot klimmen en kleuteren.

Maatregel:

Binnen

- ⇒ We leren de kinderen dat ze boven rustig moeten spelen
 - er mogen maar een bepaald aantal kinderen boven spelen, aangewezen door de medewerker
 - kinderen mogen niet bij de trapopgang spelen
 - niet met de benen door het hekwerk hangen
- ⇒ We leren de kinderen niet te springen boven op de stoelen, maar er alleen op mogen zitten of hutten mee bouwen.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze geen speelgoed van boven naar beneden mogen gooien.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze niet mogen klimmen in of op de kasten, maar dat ze om iets moeten vragen als ze er niet bij kunnen.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze aan tafel netjes op 4 poten gaan zitten, zodat deze veilig gebruikt worden, de medewerker let er bewust op en benoemt dit.

Buiten

- ⇒ Bij het buitenspelen leren we de kinderen dat ze veilig spelen met speelgoed e.d. doordat ze:
 - op het rijdend materiaal, op hun billen moeten zitten.
 - skelters alleen op veilige wijze gebruikt mogen worden, anders worden ze tijdelijk opgeborgen die dag(deel).
 - we leren kinderen rustig te rijden en rekening te houden met de andere spelende kinderen.
- ⇒ Dat ze niet op de picknick tafel mogen klimmen/zitten, maar gewoon eraan gaan zitten.
- ⇒ Dat ze in de pannakooi spelen zoals het moet
 - we leren de kinderen dat ze niet in het hekwerk mogen klimmen van de pannakooi, om vervolgens op de zeecontainers te klimmen.
- we leren de kinderen dat ze op speeltoestellen zoals de huisjes niet mogen klimmen

Risico:

3 Struikelen in de entree/gang

In de gang staan grote vakken kasten waar alle kinderen hun eigen vak hebben om hun tas in te leggen en de jas aan de haak op te ophangen. Om de hoek hangen de leidsterjassen en hun tassen aan de hoge kapstok. In deze ruimte kunnen de kinderen vrij komen.

Er zijn volgens ons 2 uitspringende gevaren:

*Doordat de tassen en jassen van de medewerkers hier hangen, bestaat het gevaar dat een kind in de jas of tas sigaretten of medicatie e.d. te pakken kan krijgen en deze zal opeten of gebruiken.

*Doordat de tas, jas en of schoeisel op de grond gegooid wordt bestaat het gevaar dat kinderen in de tas hensels kunnen blijven hangen en of hierover heen struikelen en ten val komen.

Om toch te zorgen dat de gang/entree veilig gebruikt wordt hebben we hier regels voor gemaakt.

Maatregel:

- ⇒ We hanteren de regel dat de jaszakken van medewerkers leeg moeten zijn als deze aan de kapstok hangen in de gang

⇒ We hanteren de regel dat de tas van de medewerker in het medewerkerstoilet wordt gezet en de veiligheidsknip altijd naar beneden is.

⇒ We leren de kinderen dat ze bij binnenkomst hun tas in de bak zetten en de jas aan de haak ophangen

⇒ We leren de kinderen als ze hun schoenen uitdoen om deze in de bak te zetten, ziet de medewerker dat dit niet gebeurt geeft ze direct een correctie.

⇒ We leren de kinderen rustig te lopen in de gang, niet te trekken aan elkaar of elkaar te duwen.

We leren de kinderen dat ze geen speelgoed mee mogen nemen in de gang om daar te gaan spelen, zodat ze er niet over kunnen struikelen.

Risico:

4 Verbranding

We gebruiken op deze groep een oventje om te bakken.

We gebruiken meerdere malen een waterkoker op de groep.

We gebruiken ook *welens* een kookplaatje of tosti-ijzer, deze worden erg heet en geven lang na warmte.

Dit zijn voor bso kinderen wel grote risico's omdat ze er soms mee mogen werken, daarom hanteren we de volgende regels:

Maatregel:

⇒ Na het gebruik van de waterkoker gooien we het gekookte water eruit.

⇒ De kinderen leren we dat ze alleen na een duidelijke instructie bij het aanrecht mogen helpen.

⇒ We leren de kinderen altijd een ovenhandschoen te gebruiken.

⇒ We leren de kinderen duidelijk hoe ze een apparaat moeten bedienen en hoe niet, waar moet je op letten

⇒ Er zal altijd een medewerker assisteren bij het gebruik van de oven en kookplaat.

⇒ Als we de kookplaat/ tosti-ijzer hebben gebruikt

- trekken we na gebruik de stekker eruit, maken hem direct schoon

-plaatsen de kookplaat in het hoekje achter op het aanrecht en laten hem afkoelen

-houden we toezicht op het aanrecht

-leren we de kinderen niet bij het aanrecht te komen

Risico:

5 Vergiftiging

We hebben te maken met schoonmaken binnen de bso, hierdoor zijn er altijd schoonmaakmiddelen aanwezig als er nog kinderen aanwezig zijn. Aangezien schoonmaakmiddelen erg gevaarlijk zijn, zullen wij hier heel voorzichtig mee omgaan.

We denken dat de meeste kinderen wel weten dat het gevaarlijk is, maar soms kan een schoonmaakmiddel in een fles zitten die kinderen niet herkennen en dan bestaat de kans dat het voor consumptie gebruikt gaat worden.

We hebben de volgende afspraken gemaakt met elkaar:

Maatregel:

⇒ We hebben geen schoonmaakmiddelen op de groep in de kasten staan, maar in het washok.

- ⇒ Schoonmaken overdag: *de schoonmaakmiddelen in een emmer meenemen en op de groep gebruiken, daarna direct weer in de schoonmaakkast terugzetten.*
- ⇒ We leren de jonge bso kinderen dat ze niet bij het aanrecht mogen spelen, zodat ze niet bij schoonmaakmiddelen kunnen komen.
- ⇒ *Indien er oudere bso kinderen willen helpen met schoonmaken, maakt de medewerker een keus welke middelen zij zelf gebruikt en welke milde schoonmaakmiddelen ze aan een kind toevertrouwd. Vaak is het in een verdunde vorm toegestaan.*
- ⇒ Afwasmiddel staat altijd in het aanrecht.
- ⇒ We hebben binnen onze stamgroep geen giftige planten, maar gebruiken ter decoratie kunstplanten
- ⇒ Buiten hebben we verschillende soorten beplanting en struiken staan, volgens ons is er geen giftige soort aanwezig
 - We leren de kinderen dat ze niet in of aan de beplanting mogen komen/trekken,
- ⇒ We leren de kinderen dat ze op sommige momenten niet op het gras mogen spelen, als er bijvoorbeeld kunstmest of kalk is gestrooid.
 - We spelen dan op de stenen met passend speelgoed.
 - we leren de kinderen dat het niet goed is om eraan te zitten en dat je er ziek van kan worden als je het in je mond krijgt.
 - indien er wel aan gezeten is in een onbewaakt moment, dan de kinderen leren direct de handen te wassen met zeep.

➤ Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 Grensoverschrijdend gedrag

De kinderen spelen op de bso in groepsverband, dus moeten ze al snel leren met anderen samen te spelen en leren omgaan. Het mooiste is dat dit in een positieve sfeer gebeurt en daarbij positieve gevoelens worden ervaren.

Maar wat in nou precies grensoverschrijdend gedrag?

Grenzen liggen voor iedereen ergens anders. Wat door de een als agressief bestempeld wordt, valt voor de ander best mee. Het is lastig om het begrip grensoverschrijdend gedrag precies af te bakenen, maar gedrag dat voor een kind onprettig en ongewenst is, is sowieso grensoverschrijdend.

De pedagogisch medewerker begeleidt de kinderen in het hanteren van negatieve gevoelens zoals; *elkaar pesten (uitschelden), agressief gedrag (schoppen en slaan), elkaar ongewenst aanzitten (seksuele toenaderingen), ongepast taalgebruik en seksuele intimidatie* naar een positief alternatief zoals; *praten met elkaar, zeg precies wat je niet leuk vindt, en waar jij je niet prettig bij voelt en zeggen; stop hou op zijn voorbeelden hiervan.*

De beleving van het gedrag, wat het kind erbij voelt, is dus altijd heel belangrijk. Weet dat grensoverschrijdend gedrag psychisch, lichamelijk en seksueel zijn.

De pedagogisch medewerker zal kleine overschrijdingen direct bespreekbaar maken zowel bij een kind als bij een collega, waar ze geen goed gevoel bij heeft.

Kleine overschrijdingen kunnen onder meer zijn: de arm om een kind heen slaan, schreeuwen tegen kinderen/elkaar, foute grapjes maken over een kind, of het kind gekke namen geven. Het is hierbij belangrijk dat je op een respectvolle manier het kind of collega aanspreekt, concreet benoemt wat je hebt gezien en aangeeft wat je vervolgens gaat doen of hoe ze het zelf oplossen.

Indien er toch (*herhaaldelijk*) grensoverschrijdend gedrag wordt vertoont, zullen wij hier adequaat op de volgende wijze mee omgaan: Als het gaat om collega's, zullen we hier altijd de leidinggevende in betrekken en van daaruit verder werken als het gaat om kinderen onderling dan werken we zoals hieronder omschreven.

Maatregel:

⇒ Extreem boos en fysiek geweld gebruiken

Sommige kinderen zijn taalvaardig erg sterk, met woorden kunnen zij een heleboel verwoorden. Sommige kinderen zijn verbaal veel minder sterk en kunnen zich niet altijd duidelijk uitdrukken bij een ander kind. De pedagogisch medewerkers zal een toezicht oog zijn wanneer de kinderen een onderling conflict hebben. We laten de kinderen het eerst zelf oplossen en als het niet naar een oplossing leidt dan zal de medewerker ondersteunen om toch tot een positieve oplossing te komen. We zullen ze aanleren om met elkaar te praten als het anders gaat dan dat ze willen. Indien geweld wordt gebruikt dan overgaan op actie 2. *Directe actie: 1ste keer een waarschuwing met een positieve correctie/ idee aanreiken hoe het wel opgelost kan worden.

2^e keer het incident, dan direct aan tafel/ of in de gang zetten en benoemen waarom het kind nu alleen moet zitten om na te denken. Bij fysiek geweld moet het kind direct aan tafel zitten.

⇒ Pesten en uitschelden van andere kinderen

Bso kinderen hebben allemaal een eigenfantasie en spelen ook vanuit hun fantasie. De meesten kinderen kunnen goed mee spelen in de fantasie van een ander en daarbij hun eigen spel spelen. Maar het kan ook zo zijn dat er kinderen zijn die niet zo goed samen kunnen spelen met een bepaald kind of meerdere kinderen of dat het een keer een minder leuke dag heeft, niet goed in het vel ziet e.d. Dan zoekt het kind grenzen bij de ander- en of continue de confrontatie bij de andere kinderen op, door ze uit te dagen en te zoeken naar de gewenste (boze) reactie. Sommige kinderen kunnen het op een stiekeme manier doen en anderen doen het gewoon openlijk. Tijdens het vrij spel van kinderen zijn wij altijd een meekijkend oog en als we dit constateren gaan we over op actie:

*Directe actie: 1ste keer een waarschuwing met een positieve correctie/ samen met de kinderen in gesprek gaan hoe je toch samen kunt spelen of dat het toch beter is je eigen speelplekje op te zoeken.

2^e keer het pest incident, dan direct aan tafel zetten en benoemen waarom het kind nu aan tafel moet zitten om na te denken.

⇒ *Verwonden van een ander kind*

Soms gebeurt het in spelvorm dat kinderen wat beginnen te dollen met elkaar (vooral jongens) en dat het langzamerhand steeds iets veller wordt waardoor het later kan uitlopen op ruzie. Na een ruzie/ conflict met elkaar is het vaak uit te spreken met beide kinderen en gaat het weer over in leuk samen spel. Soms kan het gebeuren dat het conflict/ ruzie zo hoog op loopt dat het ene kind zichzelf niet meer in de hand heeft en het kind het andere pijn doet of het verwond. We spreken dan van een incident waar opzet in het spel is zullen we overgaan op gedragscorrectie.

*Directe actie: Zet het kind direct aan de tafel en laat kort merken dat dit niet mag, dat het een regel is om elkaar af te blijven en zeker niemand anders pijn mogen doen- en of te verwonden. Nadat het andere kind verzogt is, zullen we met beide in gesprek gaan om de situatie uit te spreken en te voorkomen dat het een volgende keer weer gebeurt.

⇒ *Ongewenst seksuele toenaderingzoekte en seksuele intimidatie*

De pedagogisch medewerker zal preventief besprekingen houden met de kinderen in de groep over:

○ **Praat structureel met kinderen over veiligheid**

Om een veilige omgeving voor kinderen te creëren, is het belangrijk dat ze zich bewust zijn van hun eigen gevoel van veiligheid. Als je regelmatig open met de kinderen praat over gevoelens van (on)veiligheid binnen bso de Boerderij is dat een voorwaarde.

Stel vragen als:

-wat betekenen veiligheid en onveiligheid voor hen op de bso?

-In welke situatie voelen ze zich veilig op de bso? En welke niet?

-Wat doen ze als ze zich onveilig voelen op de bso?

Er zijn ook christelijke boeken verkrijgbaar die gaan pestgedrag, veilig voelen en ook over seksualiteit, deze kun je met de kinderen lezen en behandelen. Rekening houden met de verschillende leeftijden.

Boeken als seksualiteit zou het beste per bso leeftijd besproken kunnen worden.

➤ Met jonge bso kinderen kun je algemeen bespreken (4-7 jaar)

-wat kunnen gevoelens zijn, wie is wel eens verliefd en heeft verkering

-wat is het verschil tussen jongens en meisjes

-wat is prive en mag een ander niet te zien

-welk taalgebruik mag wel en wat mag niet etc.

- Met de oudere bso kinderen kun je algemeen bespreken (8-12 jaar)
 - welke gevoelens kunnen wel en welke niet op de bso
 - welke aanrakingen mogen wel en welke niet op de bso of daarbuiten
 - welk taalgebruik mag wel en wat mag niet etc.
 - wat is het verschil tussen jongens en meisjes
 - wat is prive en hoeft een ander niet te zien
- Praat met de kinderen
 - over hoe God dit ziet

Indien er toch voortdurend ongewenst gedrag optreedt en het kind blijft over de grens gaan, dan zullen wij 1 op 1 toezicht gaan onvoeren, dat betekent dat er een extra medewerker ingezet wordt om dit negatieve gedrag de kop in te drukken en het om te zetten naar positief gedrag.

Risico:

2 *Kindermishandeling*

Kinderen die op de opvang komen hebben te maken met meerdere volwassenen en kinderen in hun omgeving. De meeste kinderen kunnen makkelijk schakelen tussen al deze personen, maar sommige kinderen hebben hier moeite mee wat overigens ook heel normaal is voor een korte periode. Als het kind eenmaal gewent is aan de situatie- en personen, dan geeft het vaak geen problemen meer en voelt het kind zich op zijn/haar gemak binnen de kinderopvang. Soms kan het een geval zijn dat het niet beter wordt met een kind maar juist verergerd. In dit geval zullen wij heel direct handelen. Het handelen gebeurt altijd vanuit het vaste team op de stamgroep. De kindmentor zal hierbij in gesprek gaan met de betreffende ouders en zorgen bespreekbaar maken.

Maatregel: **Als de pedagogisch medewerkers de volgende zorgelijke signalen herhaaldelijk op pikt bij een kind.*

- ⇒ Kind is bang- en of vertoont heel ander gedrag als de ouder(s) in de buurt zijn.
- ⇒ Bij het optillen houdt het kind zich opvallend stijf of bevriest het bij (elk) lichamelijke aanraking.
- ⇒ Achterblijven in taal-, spraak-, motorische, emotionele en/ of cognitieve ontwikkeling.
- ⇒ Niet zindelijk op leeftijd waarvan men het verwacht.
- ⇒ De ouder troost het kind niet bij huilen, klaagt voortdurend over het kind en toont weinig interesse in het kind.
- ⇒ Het kind zelf vertoont totale onderwerping aan wensen van ouder en sterk afhankelijk gedrag te opzichte van de ouder.
- ⇒ Het kind niet geliefd is onder andere kinderen, speelt veel alleen en in eigen fantasiewereld en sluit zich af.
- ⇒ Plotselinge gedragsverandering gedurende de dag (angstig, boos/agressief, nerveus, geen emoties wanneer het normaal zou zijn, eetstoornis, lusteloosheid en erg vermoeid gedurende de dag.
- ⇒ Het hebben van blauwe plekken, vaak verwondingen, breuken en of littekens
- ⇒ Slechte hygiëne, telkens onvoldoende kleding
- ⇒ Onvoldoende zorg (zoas huisarts) en traag herstel bij ziekte door onvoldoende zorg, met als gevolg herhaaldelijk ziekenhuisopname.
- ⇒ Lichamelijke pijn die aanhoudt aan het onderlichaam en of pijn tijdens het plassen, voortdurend pijn/jeuk bij geslachtsorganen.

Indien nodig zal de kindmentor indien deze zich niet gehoord voelt bij de ouders in overleg gaan met een betreffende organisatie om advies in te winnen. Indien deze stap ondernomen wordt, zal er overgegaan worden naar het protocol kindermishandeling.

Risico:**3 Ontruiming en brand**

Binnen ons kinderdagverblijf gebruiken we veel apparatuur met stroom, waardoor er kortsluiting- en brand kan ontstaan. Natuurlijk zijn er nog meer factoren die brand kunnen veroorzaken, we proberen hier alert op te blijven. Indien er brand komt binnen ons kinderdagverblijf zullen we de kinderen leren om te gaan met de situatie

Maatregel:

- ⇒ De pedagogisch medewerker zal (*in de week van het luchtalarm*) droog met de kinderen (*gedurende de week*) het brandlied zingen, de medewerker zal samen met de kinderen bespreken (*spelend uitvoeren*) welke stappen er genomen gaan worden als er brand ontstaat en lopen naar de verzamelplek.
- ⇒ Op de groep zullen we in dezelfde week het brandalarm gaan testen, zodat de kinderen bekend raken met het geluid en weten wat er dan van ze wordt verwacht. En op deze manier weten wij of het systeem het doet op het moment zelf. (*noteer in de brandmap dat je gestest hebt. Rode map in de gang kdvl!*)
- ⇒ Op de groep zullen ze 2x per jaar een ontruimingsoefening houden
- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze niet bij stroom apparatuur en de kabels moeten spelen en dat ze niet met voorwerpen in het stopcontact mogen steken.
- ⇒ Blijf de kinderen alert maken op dingen die gevaarlijk zijn/ op leveren en ze te behoeden voor ernstige situaties

➤ **Gezondheid**

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Risico:

1 Ziekte door overdracht van ziektekiemen

We proberen zo hygienisch mogelijk te werken binnen de kinderopvang en alert te zijn op het schoonhouden van de leef- en speelruimte. Zodat kinderen in een gezonde leefomgeving kunnen spelen en verblijven.

Maatregel:

*Bacterie verspreiding

- ⇒ We leren de kinderen te hoesten met hun hand voor de mond of in de mouw van de trui. *(dit benoemen we telkens als het niet gebeurt)*
- ⇒ We leren de kinderen na het niezen in de handen, dat ze hun handen moeten wassen met zeep.
- ⇒ Als een kind een snottebel heeft zullen we de kinderen leren dat ze zelf een zakdoek pakken en sturing geven dat ze moeten snuiten, zakdoek zelf weggooien.
- ⇒ We leren de kinderen dat ze met hun eigen vork moeten eten en drinken uit eigen beker drinken en niet dat van een ander kind mogen gebruiken.
- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze na het plassen altijd handen moeten wassen met zeep.
- ⇒ We zullen de kinderen leren dat ze voor het eten altijd handen moeten wassen met zeep

Risico:

2 Ziekte door vervuiling binnenruimte

*Onderhouden van schoonmaak leef- en speelruimte

Maatregel:

- ⇒ Doormiddel van een schoonmaakrooster zullen we trachten om de leef- en speelruimte schoon te houden van vuil.
- ⇒ Als we schoonmaken op de groep en er verblijven kinderen in de groep zullen we altijd ventileren.
- ⇒ Speelgoed gaat regelmatig in de wasmachine, speelgoed wat er niet in kan wordt handmatig gewassen. (voorkom je huisstofmijt, knuffels, verkleedkleden etc.)
- ⇒ We gebruiken kindvriendelijke lijm en verfsoorten, zodat ze niet met giftige stoffen in aanraking komen. We leren de kinderen ook dat ze lijm niet in de mond moet komen, maar dat ze hun ganden wassen indien er lijm aan zit.

Risico:

3 Buitenmilieuverontreiniging

In de bso staat spelen binnen en buiten zijn centraal. Dit omdat de buitenlucht gezond is voor iedereen, zowel groot als klein. We zitten op een locatie wat toch veel industrie in nabije omgeving heeft, dus altijd iets om alert op te blijven. Maar er blijven ook minder gevaarlijke categorieën over, maar waar een kind wel ziek van kan worden, denk bijvoorbeeld aan de natuur, pollen, geuren, planten, knutselmateriaal, spuitbussen verf, uitwerpselen van dieren maar ook zon gebruik etc.

Maatregel:

- ⇒ Een kind dat allergie heeft voor gras/planten pollen, stuifmeel en of bomen, noten, de pedagogisch medewerker weet dit van de kinderen (vermeldt in het dit-ben-ik boek) en weet in ernstige gevallen hoe ze moeten handelen.
- ⇒ De zandtafel wordt telkens voorzien van schoon zand als er zand uit is, dit is continue in beweging waardoor het regelmatig gecontroleerd wordt bij vervanging.
- ⇒ Kinderen die spelen spelen in de zon- *die een zon allergie hebben*, zullen we mijden uit de velle zon (uren) en alle kinderen smeren we meerdere malen per dag in. Kinderen waarvan we weten dat ze niet goed tegen de zon kunnen zullen we voorzien van een hoofddekseel. We zullen in de middag zon zoveel mogelijk onder het schaduwdoek spelen.
- ⇒ We leren de kinderen dat als we buiten eten en drinken, ze bij elke hap en slok eerts moeten kijken of er een wesp e.d. op of in zit. Bij alle kinderen houdt de leidster toezicht tijdens de maaltijd. Probeer de kinderen die panisch zijn voor wespen te leren dat ze rustig blijven, vooral niet slaan, maar om langzaam de hand te bewegen.
- ⇒ Indien er tijdens het buitenspelen een rare (*niet te kunnen plaatsende geur*) wordt ontdekt, ga dan direct met de kinderen naar binnen en bekijk of er een amber-alert uitgegeven is of nieuws te vinden is over de regio.
- ⇒ Indien er een amber-alert uitgegeven wordt, verspreidt dit dan onmiddellijk binnen de kinderopvang en bso en stel Geert (kantoor) op de hoogte. Dit gebeurt ook andersom. Handel naar het bericht uit het amber-alert.

Risico:**4 Medisch handelen**

Soms hebben kinderen te maken met medische handelingen op het kinderdagverblijf. Soms zijn het gewoon 'medicijnen' uit een drogisterij en zal er niet veel mee kunnen gebeuren, daarom kunnen wij deze middelen ook gewoon toestaan tijdens het verblijf bij bso de Boerderij. Maar het geval dat medicatie door een huis-arts wordt voorgeschreven vraagt om uiterste zorg en alertheid bij het toedienen.

Maatregel:

- ⇒ Zorg dat de medicijnverklaring is ingevuld voor gebruik, anders toedienen niet toegestaan.
- ⇒ Het medicijn moet thuis voor het eerst gebruikt zijn voordat wij het op bso de Boerderij toedienen. Dit dient gevraagd te zijn bij de overdracht.
- ⇒ Let altijd op de gebruiksdatum van het te geven medicijn, zodat we geen bedorven medicatie aan kinderen geven.
- ⇒ Gebruik bij het aanbrengen van zalf- en of creme altijd een handschoen en was de handen, dit om ziektekiemen en eventuele besmetting te voorkomen.
- ⇒ Als een kind zich verwondt heeft *of meerdere kinderen tegelijk*, zorg dan dat je de wond/snee e.d. direct afdekt en verbind, zodat er geen bloed/ vocht menging kan plaats vinden.

4 Omgang met kleinere risico's

Door goede afspraken te maken met de kinderen kunnen deze gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar leren omgaan met diverse kleine risico's. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. Om de kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na het toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens het niezen of hoesten (of in de mouw niezen) ook kunnen kinderen leren hoe ze met afvalcontainers om moeten gaan of leren hoe ze zelf hun vieze zakdoek weg kunnen gooien.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken/ regels. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn handen wassen na het toiletbezoek of het niezen in je hand of mouw (de depp beweging maken op bso), bij een vieze neus direct een zakdoek gebruiken en weggooien. Bij het weggooien en het gebruik van de afvalcontainer leren we de kinderen niet te spelen in de afvalcontainer, maar alleen te gebruiken om iets weg te gooien.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in:

- * de risico en gezondheid inventarisatie in bijlage's en het daarbij behorende actieplan
- * en in de groepsregels die zijn gemaakt door de leidsters.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald bijvoorbeeld voorafgaande aan een risicovolle spelactiviteit, activiteit of spel activiteit buiten de deur, voorafgaande aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

5 Risico-inventaris

Om in kaart te brengen hoe op de opvang met risico's wordt omgegaan, moet geïnterviewd worden of de werkinstructie, protocollen en andere afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt. Hiervoor gebruiken wij de risico- en gezondheidsinventaris formulieren.

In de periode van december 2017 hebben wij de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd op alle groepen voor het jaar 2018. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op onze stamgroep in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3. In de bijlage's zijn de uitkomsten van de risico en gezondheid-inventarisatie terug te vinden, evenals het hieruit volgende actieplan.

6 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze opvang heeft dit thema dan ook onze zorg en aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens teamoverleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring)
- We werken met het vierogenbeleid en camarasysteem op alle groepen
- Medewerkers kennen het vierogenbeleid
- Het vierogenbeleid wordt goed nageleefd
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- Er is een meldcode wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed en daarbij behorende stappenplan.
- Medewerkers kennen de meldcode wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.

6.2 Vierogenprincipe

De dagopvang op onze locatie is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, stagiaire, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Wij geven hier de volgende vorm aan:

Het vier ogenprincipe betekent dat er dus altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren.

Vertrekpunt: Er wordt getracht de opvang zo veilig mogelijk te maken.

Bij het uitvoeren van dit principe dient kinderdagverblijf de Boerderij rekening te houden met de voorspelbaarheid, mogelijkheid en frequentie waarin de pedagogische medewerker alleen op de groep is.

Belangrijk: De uitvoering van het vierogenprincipe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn.

Groepsruimten: De meeste ruimtes zijn open, dat wil zeggen dat er veel vensters naar buiten zijn en in de deuren glas zit waardoor er naar binnen gekeken kan worden door o.a. ouders, manager en collega's.

Binnen onze opvang hangen camera's in alle groepen. De camera's hebben de groepsruimten en slaapkamers goed in beeld, de mede collega's- en management kunnen ten alle tijden meekijken op het scherm op de eigen stamgroep. De medewerker dient de ochtend voor aanvang op de groep de tv-scherm altijd aan te zetten, pas bij vertrek weer uit te zetten.

Ook wanneer een pedagogisch medewerker kinderen buiten in de bedjes legt, is er toezicht vanuit de groepen. Wanneer een medewerker extreem lang weg blijft zal de collega gaan kijken of er iets aan de hand is, dit kan door meekijken op de camera, meekijken voor het raam of naar buiten gaan.

Pedagogisch medewerkers op de groep:

Er wordt op de lammetjesgroep, schaapjesgroep en op de bokjesgroep op de meeste dagen met 2 pedagogisch medewerkers, stagiaire en of vrijwilligers gewerkt. Doordat stagiaires en vrijwilligers er zijn, zijn de pedagogisch medewerkers bijna niet alleen met de kinderen of kortdurend.

Aan het begin van de dag en aan het einde van de dag kan het voorkomen dat de pedagogisch medewerker wel alleen op de groep verblijft. Op deze tijdstippen worden de kinderen door hun ouders gebracht en of opgehaald, waardoor een pedagogisch medewerker korte tijden alleen met een kind op de groep verblijft.

Indien het voorkomt dat er maar 1 pedagogisch medewerker start aan het begin van de dag of eindigt aan het einde van de dag, dan kan het management ten alle tijden (*gedurende de gehele dag*) meekijken en mee luisteren d.m.v. de camera's op de groepen in elke ruimte. Het management heeft de mogelijkheid om mee te kijken via de webcam als hij buiten de deur is en de mogelijkheid om beelden terug te kunnen kijken. Managers en pedagogisch medewerkers van andere groepen lopen dagelijks onaangekondigd de diverse groepsruimtes binnen.

Tevens kan en mag de manager de medewerkers observeren d.m.v. camera's op de groep en coaching/ directe leidinggeven daar waar nodig.

Bij kinderdagverblijf de Boerderij heerst een open, professioneel klimaat waarbij de medewerkers door de leidinggevendenden worden uitgenodigd, maar ook onderling worden uitgedaagd om elkaar feedback te geven (bijv. in teamoverleg of tijdens individuele gesprekken).

6.3 Achterwacht regeling

Als in uitzonderlijke situaties er maar één medewerker kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachtregeling worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de Boerderij. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden. We werken met vaste achterwachten, die altijd bereikbaar zijn. In (school) vakantieperiodes, kan hiervan afgeweken worden en zal er een vaste pedagogisch medewerker voor deze tijdelijke periode aangewezen worden. Ook deze zal binnen 15 minuten op de Boerderij kunnen zijn.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

- 1 Wilma Mulder 0599-611272/ of intern 21
- 2 Geert Mulder 06-55558881/ of intern 21
- 3 Renate Jager 06-43797082/ 0599657450

7 EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Daarom hebben we altijd een BHV-er op elke stamgroep gedurende de openingstijden van de opvang. Daarnaast moeten we ten alle tijden een medewerker op de locatie hebben met een geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO .

De vaste (*gezichten*) medewerkers hebben een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO in bezit: *deze is behaald bij het Oranje kruis*.

Op dit moment kunnen er helaas binnen de Boerderij nog inval medewerkers op alle stamgroepen zijn die géén of een ongeldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO hebben. Doordat de vaste medewerkers wel een certificaat hebben, kunnen we de vereiste hulp bieden. Ons streven is dat ook de inval medewerkers een geldig certificaat gaan behalen om de juiste hulp te kunnen verlenen of te assisteren.

De certificaten gaan behaald worden bij het volgende instituut:

- Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;

Op de volgende manier zorgen we ervoor dat ten alle tijden een medewerkers aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO:

Doordat de vaste gezichten van alle stamgroepen een geldig EHBO certificaat hebben, is er altijd (elke dag) iemand die goede hulp kan verlenen.

8 Beleidscyclus

8.1 Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en het bijstellen van beleid

Een beleidscyclus bestaat uit vier fasen die we zullen doorlopen:

1. Een eerste fase is de voorbereidingen die worden genomen om de risico-inventarisatie te kunnen uitvoeren.
Dit betekent dat er eerst naar de voorgaande thema's gekeken moet worden die hierin zijn opgenomen zijn deze nog kloppend?
Wellicht zijn er bepaalde onderwerpen die nog toegevoegd moeten worden?
En wie is de verantwoordelijke voor de uitvoering hiervan?
2. Een tweede fase waarin daadwerkelijk aan de slag wordt gegaan met de risico-inventarisatie. In deze fase ga je actief met medewerkers in gesprek over de te behandelen thema's zodat een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.
3. Een derde fase waarin wordt opgesteld hoe deze verbeterpunten het beste aangepakt kunnen worden, in de vorm van een plan van aanpak.
4. En een laatste vierde fase om te evalueren of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

Het doorlopen van de cyclus duurt gedurende het hele jaar door. We zullen steeds blijven kijken of alles nog klopt en of er thema's of punten bijgeschreven moeten worden in het veiligheid en risico beleid. Deze actie zal zich continue herhalen als we gaan verbouwen, veranderen in groepsruimte indeling

8.2 Plan van aanpak

Onze beleidscyclus controleren we elk jaar, met een uitgebreide risico-inventarisatie. Tijdens het teamoverleg hebben we bepaald dat **vaste stamgroep medewerkers de onderwerpen een inventarisatie** gaan uitvoeren, **gedurende 1 week in oktober** zal hiernaar gekeken worden en gaan ze alle thema's en risico punten uitgebreid bijlangs en worden aangepast. Zij zullen dit aangepaste inventaris dan ook bespreken binnen het teamoverleg. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actieplan en een nieuw jaarplan op. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

8.3 Welke maatregelen worden genomen?

De risico-inventarisaties hebben inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren.

De belangrijkste actiepunten zijn

Actie

- kinderen klimmen/ gaan staan in zitmeubilair.

Maatregel

- Alle kinderen op dl groep (*tot 2 jaar*) moeten in een tuigjes in kinderstoelt zitten, teveel ruimte, dan een verkleinkussen erin zetten. Als de medewerker ziet dat een kind toch in een speelmoment aan tafel wil klimmen, zegt ze dat het niet mag. In een stoeltje kan de medewerker benoemen dat ze moeten blijven zitten.

Actie

- kinderen klimmen/gaan zitten op de lage kasten.

Maatregel

- als de medewerker een kind op de kast ziet zitten of klimmen, dan geeft zij direct een correctie naar het kind dat het gevaarlijk is en dat het niet mag, dat ze beter op het bankje kunnen gaan zitten. Ze blijft hier alert op en blijft het benoemen.

Actie

- kinderen van de bso groep spelen nu boven en gaan bij de trap staan hangen om een kind van beneden te roepen, kans is dat ze gaan vallen.

Maatregel

-als de medewerker een kind bij de trap opgang ziet staan, dan geeft zij direct een correctie naar het kind dat ze of naar beneden komen om iets te zeggen of ze gaan spelen. Ze blijft hier alert op en blijft het benoemen zodat de kinderen leren hier alert op te zijn en wat het gevaar is..

Voor een totaal overzicht van te nemen maatregelen wordt verwezen naar de bijlage RI&GE inventaris, daar hebben we een actieplan gemaakt voor elk risico.

 Zijn er risico's dat er dingen weggegooid moeten worden, dan beslist de vaste leidster of dit moet, of dat er iets gerepareerd moet worden.

 Indien er speelgoed defect is dan moet er een klus lijst ingevuld worden. Het speelgoed dat gerepareerd moet worden kan in een bak gedaan worden en aan Geert overhandigd worden.

 Indien er iets van meubilair defect is, dan noteer je dit op de klus lijst en leg je dit in geert zijn postvakje, zodat hij er kennis van heeft dat er iets gerepareerd moet worden.

8.4 Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. De vaste medewerkers dienen de besproken punten aan te kaarten. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast. Indien een maatregel niet is uitgevoerd, dient deze genoteerd te worden en alsnog uitgevoerd te worden, de medewerker ziet erop toe dat het wordt uitgevoerd en evalueerd dit ook.

9 Communicatie en afstemming intern en extern

Intern en extern betrokkenen (pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en ouders)

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin.

Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is. In de map die op de groep staat, kan de nieuwe medewerker zich goed inlezen.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar. Tijdens het functioneringsgesprek zal ook het puntje betrokkenheid en voorbeeld functie besproken worden, wat is je inbreng, wat draag je uit naar je collega ook zullen we de bij de map zo werken wij stilstaan en de daarbij behorende kennis.

Tijdens het intake gesprek berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid.

Daarnaast kunnen ouders de gewenste informatie krijgen of opvragen:

- via de maandelijkse nieuwsbrief,
- via de website
- via de oudercommissie op de hoogte gehouden van lopende activiteiten
- via de medewerkers op de groep, wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord.
- Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.